

Nr 19.

Ankom till riksdagens kansli den 22 mars 1944 kl. 11 fm.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående överlåtelse till stiftelsen Kungl. gyttjebad- och brunnsanstalten Loka av äganderätten till kronolägenheten Loka nr 1^a i Grythytte socken.

(2:a avd.)

I en till riksdagen den 25 februari 1944 avlåten, till jordbruksutskottet hänvisad proposition, nr 129, har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att kronolägenheten Loka nr 1^a i Grythytte socken må utan vederlag och på de villkor i övrigt, som Kungl. Maj:t bestämmer, med äganderätt överlätas till stiftelsen Kungl. gyttjebad- och brunnsanstalten Loka.

Kungl. gyttjebad- och brunnsanstalten Loka utgör en stiftelse, vars stadgar på Konungens befallning fastställts av riksmarskalken. Anstalten står under riksmarskalksämбетets överinseende.

Den fasta egendom stiftelsen har i sin besittning består, förutom av vissa för stiftelsen lagfarna fastigheter, av kronolägenheten Loka nr 1^a i Grythytte socken. Sistnämnda lägenhet är sedan 1759 utan avgäld upplåten till brunnsanstalten med dispositionsrätt av permanent natur. Å lägenheten äro uppförda byggnader, som ägas av stiftelsen.

Hos Kungl. Maj:t har riksmarskalksämбетet hemställt, att nämnda lägenhet måtte med full äganderätt överlätas å stiftelsen. Härvid har, under hänvisning till verkställd ekonomisk utredning rörande stiftelsen, framhållits att, därest anstalten skulle kunna bestå som självständig stiftelse, måste dess skulder regleras och rörelsekapital tillföras. Detta syntes kunna ske, därest stiftelsen genom förvärv av äganderätten till ifrågavarande lägenhet bleve i tillfälle upptaga lån mot inteckningssäkerhet.

Efter redogörelse för innehållet i de i ärendet avgivna utlåtandena har *föredraganden, statsrådet Ewerlöf*, anfört följande:

»Med hänsyn till den ständiga dispositionsrätt till ifrågavarande lägenhet, som stiftelsen äger, representerar denna uppenbarligen för kronan ett ytterst obetydligt värde. I likhet med länsstyrelsen och kammarkollegiet anser jag mig böra tillstyrka, att lägenheten utan vederlag med äganderätt överlåtes

på stiftelsen, vilken främjar ett allmännyttigt ändamål. Härtill erfordras riksdagens medverkan.

Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att avgöra, huruvida, såsom myndigheterna förordat, vissa villkor böra föreskrivas för överlåtelsen.

Slutligen må påpekas, att stiftelsens förvärv från kronan av ifrågavarande fasta egendom icke synes stå i strid med bestämmelserna i lagen den 18 juni 1925 angående förbud i vissa fall för bolag, förening och stiftelse att förvärva fast egendom».

I likhet med föredraganden kan utskottet tillstyrka, att ifrågavarande lägenhet, som med hänsyn till den ständiga dispositionsrätt, som alltsedan år 1759 åvilar densamma, torde representera ett obetydligt värde för kronan, utan vederlag överlåtes på stiftelsen Kungl. gyttjebad- och brunnsanstalten Loka, vars verksamhet enligt av länsstyrelsen vitsordad uppgift är av betydelse för beredande av sjukvård åt obemedlade och mindre bemedlade från Örebro och angränsande län. I anslutning till vad som anföres av länsstyrelsen anser dock utskottet, att en förutsättning för en dylik överlåtelse bör vara, att kronan erhåller garantier för att stiftelsen fortsätter sin för landet gagnande verksamhet. Eftersom stiftelsen snarast har karaktären av en statlig institution, synes ett förbehåll av dylikt innehåll vid försäljningen överflödigt. Lämpligare torde vara att — såsom även föreslås av kammarkollegiet — stiftelsens stadgar fastställas av Kungl. Maj:t samt att i desamma intagas bestämmelser av innehåll, att Kungl. Maj:ts medgivande erfordras för försäljning eller in-teckning av stiftelsens fasta egendom eller för ändring av stiftelsens ändamål eller verksamhetens nedläggande ävensom att nämnda bestämmelser ej må ändras utan Kungl. Maj:ts medgivande. På Kungl. Maj:t torde få ankomma att besluta i berörda hänseende.

Utskottet.

Under åberopande av det anförda får utskottet hemställa,

att förevarande proposition må av riksdagen bifallas.

Stockholm den 21 mars 1944.

På jordbruksutskottets vägnar:

L. TJÄLLGREN.

Närvarande: se utlåtande nr 17.
